

8 Vernatting

Om verdroging te bestrijden brengt het Waterschap Rijn en IJssel extra water in het gebied. Met sloten en stuwtjes houden we dat water vast. Dit compenseert de wateronttrekking door het in dit bos gelegen drinkwaterstation Het Klooster. Doordat het grondwater stijgt, krijgen vochtminnende planten en dieren meer kans. Dit vergroot de biodiversiteit in het gebied.

9 Akkerrand

Langs het bos loopt een zes meter brede akkerrand met winterrogge. Door niet te bemesten en geen onkruiden te bestrijden, krijgen akkerkruiden zoals de klapproos, kamille, gele ganzenbloem en korenbloem hier groeikansen. De rand ligt op de zon zodat insecten en vlinders volop kunnen profiteren van de bloemen in de rand. Ook de geelgors, een typische vogel voor dit gevarieerde, kleinschalige landschap, vindt hier z'n voedsel. De roggekorrels zijn voedsel voor de muizen, die weer een geliefde prooi zijn van de kerkuil. De kerkuil broedt in een nestkast op de proefboerderij.

10 Struweel

Het aangelegde struweel is een verbindingszone tussen bestaande stukken natuur. Bovendien vormt het een natuurlijke scheiding tussen melkveebedrijven, die verspreiding van veeziekten bemoeilijkt.

11 Weidevogels

Het gebied rond De Marke is niet optimaal voor weidevogels. Toch komt de Kievit algemeen voor. Ook de wulp jodelt in het voorjaar en de haast zeldzame veldleeuwerik zingt hoog in de lucht. In het voorjaar beschermen vrijwilligers de legfels bij het bemesten en maaien. Ook plaatsen ze nestbeschermers die voorkomen dat de koeien de legfels per ongeluk vertrappen.

12 Bosaanplant

Op deze gronden zijn van oudsher dennenbosjes aangeplant. Door deze dennen geleidelijk te vervangen door loofbomen en nestkasten op te hangen, maken we deze bosjes aantrekkelijker voor de vogels.

Meer informatie

Voor meer informatie over de natuur op De Marke en het Markepad kunt u contact opnemen met het melkveeproefbedrijf De Marke, Roessinkweg 2, 7255 PC Hengelo (Gld.), T 0575 467323. Scan de QR-code of ga naar www.hetmarkepad.nl.

Fotografie: Wageningen UR

Het Markepad is mogelijk gemaakt met subsidie van WCL De Graafschap en de Provincie Gelderland.

Maak kennis met agrarische natuur

Het Markepad

Start en eindpunt van de wandeling bij restaurant 't Olde Schot

Het Markepad

Natuur hoort bij een modern melkveebedrijf. Met Het Markepad kan iedereen kennis maken met de agrarische natuur.

Marken waren vroeger de gemeenschappelijke gronden waarop het lokale vee werd geweid. Deze historische naam is ook aan het melkveeproefbedrijf gegeven. Het Markepad is dus een toepasselijke naam omdat het een pad is voor iedereen. Het pad loop niet over het erf van het proefbedrijf om risico's van ziekteninsleep te voorkomen.

Het Markepad is verboden voor honden!

1 Bermen

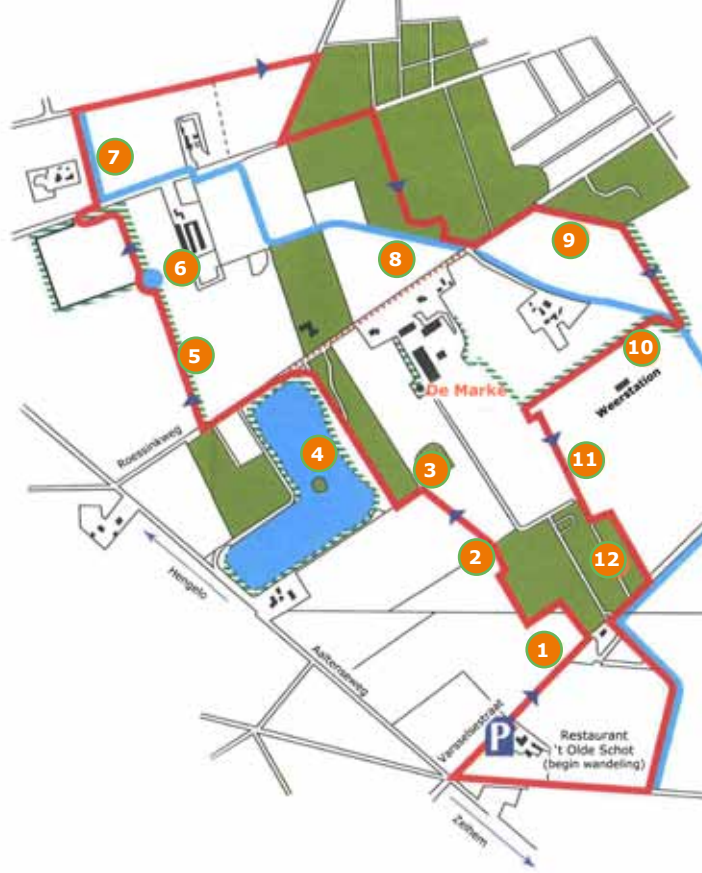

De berm tegenover het restaurant 't Olde Schot is in samenwerking met de gemeente Zelhem twee meter verbreed. Planten en dieren krijgen hierdoor meer kans. De berm blijft onbemest. Door pas na de bloei te maaien, kunnen bloemen zich uitzaaien. Dat zie je aan bijvoorbeeld het grasklokje, gewoon duizendblad en sint-janskruid. Deze bloemen trekken vlinders aan zoals zandoogjes. In de berm hoor je 's zomers sprinkhanen krassen. Muizen in de berm zijn een geliefde prooi voor de torenvalk en kerkuil.

2 Heischrale vegetatie en steilranden

Het oorspronkelijke landschap bestond in 1900 nog vrijwel geheel uit heidevelden. Heidevegetaties gedijen alleen op zeer arme gronden. Op de kop van deze percelen hebben we de vruchtbare bovenlaag afgegraven om weer een hele schrale vegetatie te krijgen. Dit is ideaal voor planten als struikheide, zandblauwtje en gewoon biggokruid. De kleine vuurvliedplant zich voort op de eveneens voorkomende schapezuring. Graafwespen en -bijen maken hun nestkamers in het warme zand. Je ziet dat aan de kleine hoopjes zand in het voorjaar en 's zomers aan de talloze gaatjes in de steilrand.

3 Overhoekjes

Overhoekjes zijn plekken, zoals hier tussen twee bosjes, die lastig met moderne machines zijn te bewerken. Door slechts een paar keer in de drie jaar te maaien, ontstaat hier een voor vogels en insecten aantrekkelijke, ruige begroeiing.

4 De Markeplas

De Markeplas is een oude zandaafgraving. In het voorjaar zetten padden er massaal hun eieren af. In de plas broeden watervogels zoals fuut, wilde eend en meerkoet. 's Winters zie je in de bomen rond de plas de boomnesten van eekhoorns.

5 Houtwal

Op de Marke is een voor de streek karakteristieke houtwal opnieuw beplant met inheemse bomen en struiken. Een ruige grasrand vormt de overgang naar het perceel. De nieuwe wal verbindt een bestaande wal met bosjes rond de Markeplas. Padden trekken langs de wal naar de plas. Ze overwinteren in het strooisel van de wal. Typische planten in de houtwal zijn kamperfoelie, salomonszegel en bosanemoon. Door gericht snoeien krijgt de houtwal een gevarieerde structuur.

6 Poel

De poel is aangelegd op een van nature aanwezige natte plek. Vroeger lag hier ook ooit een poel. In de hernieuwde poel planten kikkers, padden en salamanders zich voort. Aan de sporen langs de oever zie je dat er ook reeën komen drinken.

7 Slootkant

De slootkant is verbreed en minder steil gemaakt. Zo ontstond een geleidelijke overgang van nat beneden naar droog bovenaan het talud. Dit stimuleert vochtminnende planten zoals grote kat-testaart, moeras-vergeet-me-nietje en grote wederik. Op de droge plaatsen vind je o.a. margriet en boerenwormkruid.